

La recerca com a principi

Elche de referents quant a la manera d'entendre la tradició, Arnal i Bagés han gravat dos EP adquiribles només per la via digital (*Remescles, acoples i melismes*, de l'any passat, i *Verbena*, de fa només una setmana); han protagonitzat un seguit de recitals, almenys fins fa quatre dies, estrictament al marge del circuit convencional, i han ingressat en el *management* de Fina Estampa, oficina al darrere dels passos de Manel, Mishima i Joan Miquel Oliver. A ningú se li escapa que, des del dia que es van conèixer en un projecte audiovisual del col·lectiu del qual formen part, Compartir Dóna Gustet (ella ni tan sols com a cantant, sinó com a responsable de tasques de comunicació), tot ha anat a gran velocitat. Entre les cançons de *Verbena* hi ha lectures particulars de la *Cançó del taxista* (una jota sobre els detinguts polítics recollida en les *Canciones de la resistencia española*, publicades a Montevideo l'any 1963, i que Arnal i Bagés complementen ara amb referències actuals), la *Cançó de la Marina Ginestà* (una *copla* al voltant de la famosa miliciània fotografiada al terrat de l'hotel Colón que Arnal canta en present tot remetent-se als exilis que actualment viu el Mediterrani) i la *Cançó del farigoler* (interpretada originalment per un recollidor de figues de Sóller en una gravació que Arnal va escoltar de l'arxiu digitalitzat de Lomax).

Cançons "de codi obert"

"Encarem totes aquestes músiques sense prejudicis d'essència o de puresa", adverteix Arnal. "Sí que ens interessin, en canvi, les relacions de comunitat que s'establien mentre es cantaven aquestes cançons. I, a partir d'aquí, ens hi inspirem per generar-les de nou." Qui empri, per descriure el que fan Arnal i Bagés, paraules típiques en exercicis com aquests de la mena de *recuperar* o *actualitzar*, va ben errat. "Aquesta mena de projectes arrosseguen una terminologia molt associada a *rescatar*, *recuperar*, *actualitzar*... Nosaltres, en canvi, preferim dir simplement que *continuem* una cadena de transmissió. Són cançons de codi obert. Cançons, algunes, que ens pensem que són superantigues, però que és perfectament possible que s'inventessin en el mateix moment de cantar-les i que, des d'aleshores, ningú les hagi tornat a cantar mai. Són cançons útils i quotidianes amb lletres que van canviant perquè els temps, naturalment, també han anat canviant", explica Arnal. "Són com les jotes, o els garrotins, en els quals hi ha una part comuna i, després, una part on tothom hi diu la seva", hi afegeix Bagés.

Cançons per acompanyar, segons afirmen, la vida, el dol, la feina i la festa, enteses com una "manera de fer comunitat" i que, després d'escoltar-se aquests últims dies a Olot, la Bisbal i el Tradicionari, es podran assaborir el 15 d'abril en el Festival Strenes de Girona. La cadena continua. *

Els trobadors van ser les primeres estrelles de rock. La frase no és meva (no recordo on la vaig llegir), però estic segur que la subscriuria Antoni Rossell, professor de romàniques de la UAB que quan no està fent classes o organitzant conferències es dedica a posar música a textos medievals. L'hi pregunto abans de començar l'entrevista. "Són els pares del rock?" Resposta: "Si entenem el rock com un fenomen social i musical d'èxit, podem afirmar que en van ser uns dels inventors, encara que no els únics."

L'Antoni té un esperit *punk*. No només ha interpretat els trobadors. També s'ha atrevit a cantar *El cantar del Mío Cid* (3.700 versos, 8 hores) i *Los romances del Quijote* (20 romanços, 2 CD). Hi

d'alta qualitat", explica l'Antoni. "Les melodies sempre estan al servei del poema i el millor que podria passar amb aquestes cançons és que, un cop escoltades, en recordéssim la lletra."

Les fotografies interiors mostren la parella en diferents llocs de Barcelona: La Boqueria, el parc Güell, un terrat de l'Eixample. La ciutat també apareix en alguns dels textos musicats. És un dels fils conductors de l'obra? "Barcelona és el paisatge d'aquest disc, tot i que no tots els poemes hi estan lligats (n'hi ha alguns que s'ubiquen a Siurana o el Conflent)", explica la Susanna. "Representa una renovació d'espais, una nova celebració de la vida i un descobriment de la vitalitat de la ciutat."

Hi ha balades, planys, cançons de

Antoni Rossell i Susanna Rafart, fotografiats a La Boqueria, han publicat 'En el teu nom' (Edicions Albert Moraleda) EL PUNT AVUI

ha més *punk* aquí que en molts discos del 1977.

Amant de les col·laboracions radicals, aquest apassionat de la llengua occitana va proposar a la seva parella actual, l'exquisida poeta Susanna Rafart, fer un disc junts. "L'Antoni em va encarregar lletres per a patrons musicals concrets i jo vaig escriure-les", diu Rafart. "La seva veu parlava en nom de la meua i jo me la podia mirar des de fora, va ser molt enriquidor."

El resultat, *Antoni Rossell canta Susanna Rafart*, és un àlbum trencador (anava a escriure *underground*) que té tant de literatura com de música. La balança no es decanta ni cap a un costat ni cap a l'altre. La Susanna, una de les millors versificadoras del país, hi aporta la bellesa duradora de les paraules exactes. L'Antoni hi aporta les cançons. "L'objectiu era difondre i popularitzar una poesia que jo he considerat sempre

bressol, folk mediterrani, brasiler i fins i tot nord-americà. El violí càlid de *Què diu l'ocell?* fa pensar en el de Scarlet Rivera a *Desire*. "Dylan ha sigut una influència?" "Hi ha Dylan aquí i en altres peces", reconeix l'Antoni. "La influència mediterrània també és clara, però el que he fet, sobretot, ha estat utilitzar sistemes de composició monòdics medievals per adaptar els textos mètricament variables de la Susanna."

Per damunt de tot destaca *Cançó a la manera de Li Yu*, un poema/cançó llarg la tornada del qual sintetitza aquest viatge de recerca a què s'ha lliurat el duo: "*Busco el teu nom, / en l'aire busco el teu nom, / el teu nom.*" La pregunta és obligada: "I què heu trobat?" "L'arrelament en la recerca com a principi", conclou la Susanna. "El disc demostra les complicitats entre paraula i música i replanteja els modes de recepció que un mateix es fa sobre l'obra literària." *